EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 06 19
COM(2024) 603 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Čekijos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 603 final}

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Čekijos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97([1]), ypač į jo 3 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) 2021 m. vasario 19 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241[2], kuriuo nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė. Pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę valstybėms narėms teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, t. y. ES finansuojama fiskalinė paskata. Pagal Europos semestro prioritetus Priemonė padeda užtikrinti ekonomikos bei socialinį atsigavimą ir įgyvendinti tvarias reformas ir investicijas, kuriomis siekiama visų pirma skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir didinti valstybių narių ekonomikos atsparumą. Ji taip pat padeda stiprinti viešųjų finansų būklę ir skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu, gerinti teritorinę sanglaudą ES ir remti tolesnį Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą;

(2) 2023 m. vasario 27 d. priimtu reglamentu „REPowerEU“[3] siekiama laipsniškai panaikinti ES priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro importo. Tai padėtų

---

[1] OL L, 2024/1263, 2024 4 30; ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

[2] 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

[3] 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES)

užtikrinti ES energetinį saugumą ir diversifikuoti jos energijos tiekimo šaltinius, kartu didinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, energijos kaupimo pajėgumus ir energijos vartojimo efektyvumą. Čekija į nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukė naują skyrių „REPowerEU“, kad būtų galima finansuoti pagrindines reformas ir investicijas, kurios padės pasiekti „REPowerEU“ tikslus;

(3) siekdama padėti priimti politikos sprendimus ir sudaryti pagrindines augimo didinimo sąlygas, 2023 m. kovo 16 d. Komisija paskelbė komunikatą „Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.“[4]. Komunikate išdėstomi devyni vienas kitą stiprinantys konkurencingumo veiksniai. Tarp šių veiksnių, kaip svarbiausi reformų ir investicijų politikos, kuria siekiama įveikti dabartinius produktyvumo iššūkius ir didinti ilgalaikį ES ir jos valstybių narių konkurencingumą, prioritetai, iškyla prieiga prie privataus kapitalo, moksliniai tyrimai ir inovacijos, švietimas ir įgūdžiai ir bendroji rinka. Paskelbusi šį komunikatą, 2024 m. vasario 14 d. Komisija pateikė metinę bendrosios rinkos ir konkurencingumo ataskaitą[5]. Ataskaitoje išsamiai aptariami bendrosios rinkos konkurenciniai pranašumai ir jai kylantys iššūkiai ir analizuojami per metus įvykę pokyčiai, suskirstyti pagal nustatytus devynis konkurencingumo veiksnius;

(4) 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija priėmė 2024 m. metinę tvaraus augimo apžvalgą[6], kuria pradedamas Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro 2024 m. ciklas. 2024 m. kovo 22 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino apžvalgoje, grindžiamoje keturiais konkurencingo tvarumo aspektais, išdėstytus prioritetus. 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 taip pat priėmė 2024 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Čekija nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, kuriose gali būti susidaręs disbalansas arba gali kilti jo susidarymo rizika ir dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Be to, Komisija priėmė Rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos (ją Taryba priėmė 2024 m. balandžio 12 d.) ir Pasiūlymą dėl 2024 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo politikos gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas (ją Taryba priėmė 2024 m. kovo 11 d.);

(5) 2024 m. balandžio 30 d. įsigaliojo naujoji ES ekonomikos valdymo sistema. Sistema apima naują Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97. Be to, ji apima iš dalies pakeistą Reglamentą (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo ir iš dalies pakeistą Direktyvą 2011/85/ES dėl valstybių narių biudžeto sistemų[7]. Naujosios sistemos tikslai – valstybės skolos tvarumo ir tvaraus bei integracinio augimo užtikrinimas vykdant laipsnišką fiskalinį konsolidavimą ir

---

2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB (OL L 63, 2023 2 28, p. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

4 COM(2023) 168 *final*.

5 COM(2024) 77 *final*.

6 COM(2023) 901 *final*.

7 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentas (ES) 2024/1264, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros (OL L 2024/1264, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo, ir 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva (ES) 2024/1265, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL L 2024/1265, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj.

reformas bei investicijas. Ja valstybės narės skatinamos prisiimti atsakomybę ir daugiau dėmesio skiriama vidutinės trukmės laikotarpiui ir veiksmingesniam bei nuoseklesniam vykdymo užtikrinimui. Kiekviena valstybė narė turėtų pateikti Tarybai ir Komisijai nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane išdėstomi valstybės narės fiskaliniai, reformų ir investicijų įsipareigojimai ir jis apima 4 arba 5 metų planavimo laikotarpį, priklausomai nuo įprastos nacionalinio teisėkūros ciklo trukmės. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane nustatytas grynųjų išlaidų[8] planas turėtų atitikti Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus, įskaitant reikalavimus užtikrinti, kad valdžios sektoriaus bendroji skola būtų pradėta patikimai mažinti arba ir toliau būtų patikimai mažinama vėliausiai iki koregavimo laikotarpio pabaigos arba kad ji išliktų apdairaus lygio, mažesnė nei 60 % BVP, ir kad per vidutinės trukmės laikotarpį valdžios sektoriaus deficitas būtų sumažintas iki mažesnio už 3 % BVP pamatinę vertę ir (arba) toks išliktų. Koregavimo laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip trejiems metams, jeigu valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas pagal Reglamente (ES) 2024/1263 nustatytus kriterijus. Siekdama padėti tuos planus parengti, 2024 m. [birželio 21 d.] Komisija ketina valstybėms narėms pateikti planų ir vėlesnių metinių pažangos ataskaitų, kurias jos turės pateikti, turinio gaires ir pagal Reglamento (ES) 2024/1263 5 straipsnį išsiųs joms technines fiskalinio koregavimo gaires (jei taikoma, orientacines trajektorijas ir techninę informaciją). Valstybės narės nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus turėtų pateikti iki 2024 m. rugsėjo 20 d., nebent valstybė narė ir Komisija susitaria pratęsti terminą pagrįstos trukmės laikotarpiu. Valstybės narės turėtų užtikrinti nacionalinių parlamentų dalyvavimą ir konsultacijas su nepriklausomomis fiskalinėmis institucijomis, socialiniais partneriais ir atitinkamais kitais nacionaliniais suinteresuotaisiais subjektais;

(6) 2024 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras toliau kinta atsižvelgiant į Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įgyvendinimą. Kad būtų įgyvendinti Europos semestro politikos prioritetai, vis dar itin svarbu visiškai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, nes jie padeda veiksmingai spręsti visus per kelerius pastaruosius metus konkrečioms šalims pateiktose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. 2019, 2020, 2022 ir 2023 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos tebėra tiek pat svarbios ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planams, kurie peržiūrėti, atnaujinti arba iš dalies pakeisti pagal Reglamento (ES) 2021/241 14, 18 ir 21 straipsnius;

(7) 2021 m. birželio 1 d. pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Čekija Komisijai pateikė nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną įvertino vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis. 2021 m. rugsėjo 8 d. Taryba priėmė Sprendimą dėl Čekijos ekonomikos gaivinimo ir

[8] Grynosios išlaidos, apibrėžtos 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamento (ES) 2024/1263 (OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj) 2 straipsnyje. Grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus: i) palūkanų išlaidas, ii) diskrecines pajamų priemones, iii) Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, iv) nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, v) bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir v) vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo[9], kuris 2023 m. spalio 16 d. iš dalies pakeistas vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 2 dalimi, kad būtų atnaujintas negrąžintinos finansinės paramos didžiausias finansinis įnašas ir įtrauktas skyrius „REPowerEU“[10]. Paramos dalių išmokėjimas priklauso nuo pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 5 dalį Komisijos priimto sprendimo, kad Čekija patenkinamai pasiekė Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytas atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes. Kad būtų laikoma, jog tarpinės ir siektinos reikšmės pasiektos patenkinamai, ankstesniosios turi likti nepanaikintos;

(8) 2024 m. balandžio 24 d. Čekija pateikė 2024 m. nacionalinę reformų programą, o 2024 m. balandžio 30 d. pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 8 straipsnio 1 dalį – 2024 m. konvergencijos programą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 27 straipsnį, 2024 m. nacionalinė reformų programa taip pat atspindi Čekijos du kartus per metus teikiamas pažangos, padarytos įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, ataskaitas;

(9) 2024 m. birželio 19 d. Komisija paskelbė 2024 m. Čekijos ataskaitą[11]. Joje įvertinta pažanga, Čekijos padaryta įgyvendinant atitinkamas 2019–2023 m. Tarybos priimtas jai skirtas rekomendacijas, ir apžvelgta, kaip Čekija įgyvendina ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Remiantis šia analize, šalies ataskaitoje nurodytos spragos, palyginti su tais uždaviniais, kurie ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane sprendžiami tik iš dalies arba nesprendžiami, taip pat nauji ir kylantys uždaviniai. Be to, joje įvertinta pažanga, Čekijos padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant ES pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo srityse, taip pat JT darnaus vystymosi tikslų;

(10) remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis[12], Čekijos valdžios sektoriaus deficitas padidėjo nuo 3,2 % BVP 2022 m. iki 3,7 % 2023 m., o valdžios sektoriaus skola sumažėjo nuo 44,2 % BVP 2022 m. pabaigoje iki 44,0 % 2023 m. pabaigoje. Kaip paskelbta 2024 m. fiskalinės politikos gairėse[13], Komisija, laikydamasi galiojančių teisės nuostatų ir remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, imasi veiksmų, kad pradėtų deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras. 2024 m. birželio 19 d. Komisija priėmė pranešimą pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį[14]. Tame pranešime įvertinta Čekijos biudžeto būklė, nes jos valdžios sektoriaus deficitas 2023 m. viršijo 3 % BVP pamatinę vertę. Pranešime padaryta išvada, kad, atsižvelgdama į šį vertinimą ir apsvarsčiusi pagal SESV 126 straipsnio 4 dalį parengtą Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę, liepos mėn. Komisija nesiūlys Čekijai pradėti perviršinio deficito procedūros;

(11) 2022 m. liepos 12 d. Taryba rekomendavo[15] Čekijai imtis veiksmų 2023 m. užtikrinti, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimas atitiktų

---

9 2021 m. rugsėjo 8 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas dėl Čekijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (11047/2021).

10 2023 m. spalio 16 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo iš dalies keičiamas 2021 m. rugsėjo 8 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas dėl Čekijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (13383/2023).

11 SWD(2024) 603 *final*.

12 Eurostato euro rodikliai, 2024 04 22.

13 COM(2023) 141 *final*.

14 Komisijos pranešimas, parengtas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 126 straipsnio 3 dalį, 2024 06 19, COM(2024) 598 *final*.

15 2022 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendacija dėl 2022 m. Čekijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2022 m. Čekijos konvergencijos programos (OL C 334, 2022 9 1, p. 19).

bendrą neutralios politikos kryptį[16], atsižvelgiant į tolesnę laikiną ir tikslinę paramą namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, ir iš Ukrainos bėgantiems žmonėms. Čekijai rekomenduota būti pasirengusiai einamąsias išlaidas pritaikyti prie kintančios situacijos. Čekijai taip pat rekomenduota didinti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas, taip pat į energetinį saugumą atsižvelgiant į iniciatyvą „REPowerEU“, be kita ko, naudojantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis. Remiantis Komisijos skaičiavimais, 2023 m. fiskalinė politika[17] buvo stabdomoji (jos kryptis – 0,9 % BVP) atsižvelgiant į aukštą infliaciją. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones) augimo poveikis fiskalinės politikos krypčiai 2023 m. buvo stabdomasis ir sudarė 0,7 % BVP. Tai apima 0,1 % BVP mažesnes tikslinių neatidėliotinų paramos priemonių namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, išlaidas. Čia taip pat įtrauktos (0,1 % BVP) mažesnės išlaidos, susijusios su laikinos apsaugos teikimu iš Ukrainos perkeltiems asmenims. Numatomas nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimas 2023 m. atitiko Tarybos rekomendaciją. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis ir kitų ES fondų lėšomis finansuojamos išlaidos 2023 m. sudarė 1,1 % BVP. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamos investicijos 2023 m. sudarė 4,4 % BVP, t. y. 0,5 procentinio punkto daugiau negu 2022 m. Čekija finansavo papildomas investicijas pasinaudodama Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų ES fondų lėšomis. Čekija finansavo viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir energetinį saugumą, pavyzdžiui, į energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą, geležinkelių modernizavimą ir didesnę saugą, taip pat elektrifikavimo projektų rengimą, žemių ir savivaldybių apsaugą nuo potvynių ir vandens sulaikymą jose, Čekijos įmonių projektus, kuriais siekiama mažinti vandens suvartojimą ir taikyti žiedinius sprendimus įmonėms, viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje arba skaitmeninių prietaisų tiekimą mokykloms, kurie iš dalies finansuojami Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų ES fondų lėšomis;

(12) pagrindines 2024 m. konvergencijos programos projekcijas galima apibendrinti, kaip išdėstyta toliau. Makroekonominiame scenarijuje, kuriuo grindžiamos biudžeto projekcijos, numatoma, kad realusis BVP augs 1,4 % 2024 m. ir 2,6 % 2025 m., o infliacija pagal SVKI bus 2,7 % 2024 m. ir 2,4 % 2025 m. Numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas sumažės iki 2,3 % BVP, o 2025 m. sieks 2,1 % BVP, o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP padidės iki 45,5 % 2024 m. pabaigoje ir 46,4 % 2025 m. pabaigoje. Numatoma, kad po 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas laipsniškai sumažės iki 1,6 % BVP 2026 m. ir 1,2 % 2027 m. Taigi planuojama, kad valdžios sektoriaus balansas programos laikotarpiu išliks mažesnis negu 3 % BVP

[16] Pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, remiantis 10 metų realiu potencialaus augimo vidurkiu ir 2023 m. BVP defliatoriumi, numatoma, kad 2023 m. Čekijos vidutinio laikotarpio potencialios gamybos apimties augimas, naudojamas fiskalinės politikos krypčiai įvertinti, nominaliąja verte bus 10,5 %.

[17] Fiskalinės politikos kryptis apibrėžiama kaip pagrindinės valdžios sektoriaus biudžeto būklės metinio pokyčio matas. Ja siekiama įvertinti ekonominę paskatą, kurią lemia tiek nacionalinėmis, tiek ES biudžeto lėšomis finansuojama fiskalinė politika. Fiskalinės politikos kryptis vertinama kaip i) vidutinio laikotarpio potencialaus augimo ir ii) pirminių išlaidų, atėmus diskrecines pajamų priemones (ir neįskaitant su COVID-19 krize susijusių laikinų neatidėliotinų priemonių), bet įskaitant išlaidas, finansuojamas teikiant negrąžintiną paramą (dotacijas) iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų ir kitų ES fondų, pokytis.

deficito pamatinė vertė. Numatoma, kad po 2025 m. valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP savo ruožtu padidės iki 47,1 % 2026 m. ir stabilizuosis 2027 m.;

(13) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad realusis BVP išaugs 1,2 % 2024 m. ir 2,8 % 2025 m., o infliacija pagal SVKI bus 2,5 % 2024 m. ir 2,2 % 2025 m.;

(14) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 2,4 % BVP, o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2024 m. pabaigos turėtų padidėti iki 45,2 %. Deficito sumažėjimas 2024 m. daugiausia susijęs su priemonių, skirtų didelių energijos kainų poveikiui švelninti, panaikinimu ir konsolidavimo priemonių rinkinio įgyvendinimu. Remiantis Komisijos įverčiais, 2024 m. fiskalinė politika bus stabdomoji ir jos kryptis sudarys 2,3 % BVP;

(15) pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) 2024 m. bus finansuojamos išlaidos, sudarančios 0,5 % BVP, palyginti su 0,4 % BVP 2023 m. Išlaidas dengiant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis atsiras galimybių vykdyti aukštos kokybės investicijas ir našumą skatinančias reformas be tiesioginio poveikio Čekijos valdžios sektoriaus balansui ir skolai. Pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės paskolomis 2024 m. bus remiamos išlaidos, sudarančios 0,1 % BVP, palyginti su 0 % BVP 2023 m.;

(16) 2023 m. liepos 14 d. Taryba rekomendavo[18], kad Čekija užtikrintų apdairią fiskalinę politiką, visų pirma ribodama nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynųjų pirminių išlaidų[19] nominalų padidėjimą 2024 m., kad jis neviršytų 6,0 %. Valstybės narės paragintos, vykdant 2023 m. biudžetus ir rengiant 2024 m. biudžetus, atsižvelgti į tai, kad Komisija, remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, Tarybai pasiūlys pradėti deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad Čekijos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos 2024 m. sumažės 1,1 %, t. y. bus mažesnės už rekomenduojamą didžiausią prieaugį. Tai atitinka Tarybos rekomendaciją;

(17) be to, Taryba rekomendavo, kad Čekija imtųsi veiksmų kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti galiojančias neatidėliotinas energijos paramos priemones, valdžios sektoriaus deficitui mažinti panaudojant su tuo susijusias sutaupytas lėšas. Taryba papildomai nurodė, kad jei dėl vėl padidėjusių energijos kainų reikėtų imtis naujų paramos priemonių arba toliau taikyti esamas, Čekija turėtų užtikrinti, kad jomis būtų siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir įmones, kad jos būtų fiskaliniu požiūriu prieinamos ir išlaikytų paskatas taupyti energiją. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje apskaičiuota, kad grynosios biudžeto išlaidos[20] energijos paramos priemonėms 2023 m. sudarys 1,2 % BVP, ir numatyta, kad 2024 m. jos sudarys −0,2 %, o 2025 m. – 0,0 % BVP. Visų pirma daroma prielaida, kad

---

18 2023 m. liepos 14 d. Tarybos rekomendacija dėl Čekijos 2023 m. nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2023 m. Čekijos konvergencijos programos, OL C 312, 2023 9 1, p. 22.

19 Grynosios pirminės išlaidos apibrėžiamos kaip nacionalinėmis lėšomis finansuojamos išlaidos, atėmus i) diskrecines pajamų priemones, ii) palūkanų išlaidas, iii) ciklines nedarbo išlaidas ir iv) vienkartines ir kitas laikinąsias priemones.

20 Šis skaičius rodo metines biudžeto išlaidas toms priemonėms, įskaitant pajamas ir išlaidas, taip pat atitinkamais atvejais atmetus pajamas iš mokesčių, taikomų nenumatytam energijos tiekėjų pelnui.

nenumatyto pelno mokestis galios 2024 ir 2025 m.[21] Jei su tuo susijusios sutaupytos lėšos būtų naudojamos valdžios sektoriaus deficitui mažinti, kaip rekomendavo Taryba, šios projekcijos reikštų, kad 2024 m. fiskalinis koregavimas sudarys 1,4 % BVP, o nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos[22] fiskalinės politikos krypčiai tais metais turės stabdomąjį 2,2 % BVP poveikį. Numatoma kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti neatidėliotinas energijos paramos priemones. Tai atitinka Tarybos rekomendaciją. Be to, numatoma visas su tuo susijusias sutaupytas lėšas panaudoti valdžios sektoriaus deficitui mažinti. Tai taip pat atitinka Tarybos rekomendaciją;

(18) be to, Taryba taip pat rekomendavo, kad Čekija išlaikytų nacionalinėmis lėšomis finansuojamas viešąsias investicijas ir užtikrintų veiksmingą dotacijų pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir kitų Sąjungos fondų lėšų įsisavinimą, visų pirma siekdama skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. nacionalinėmis lėšomis finansuojamos viešosios investicijos sumažės iki 4,2 % BVP nuo 4,4 % 2023 m. Šį sumažėjimą lemia 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų programavimo laikotarpio, kurio lėšomis buvo galima naudotis iki 2023 m., pabaiga. Atsižvelgiant į šį papildomą veiksnį vertinama, kad 2024 m. viešosios investicijos atitinka Tarybos rekomendaciją. Iš ES fondų gautomis pajamomis, įskaitant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijas, finansuojamos viešosios išlaidos 2024 m. savo ruožtu turėtų sumažėti iki 1,0 % BVP (nuo 1,1 % BVP 2023 m.). Šį sumažėjimą lemia 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų programavimo laikotarpio, kurio lėšomis buvo galima naudotis iki 2023 m., pabaiga;

(19) remiantis iki galutinio prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones ir darant nesikeičiančios politikos prielaidą, Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 1,9 % BVP. Valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP 2025 m. pabaigoje turėtų padidėti iki 45,5 %. Skolos santykio su BVP padidėjimas 2025 m. daugiausia atspindi neigiamą nominalųjį balansą, kurį iš dalies atsveria nominaliojo BVP augimas;

(20) Čekijos struktūrinis biudžeto balansas sumažėjo nuo vidutiniškai beveik subalansuoto 2014–2019 m. iki −2,9 % 2023 m. Taip atsitiko dėl nuolatinių priemonių, tokių kaip gyventojų pajamų mokesčio sumažinimas ir socialinio draudimo išmokų padidinimas, įskaitant automatinį pensijų indeksavimą pagal infliaciją, kurios nebuvo finansuojamos iš atitinkamo pajamų augimo. Vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu papildomą spaudimą fiskaliniam tvarumui daro su senėjimu susijusių išlaidų augimas. 2023 m. Čekija iš dalies pakeitė pirmąją pensijų sistemos pakopą, įskaitant sumažintą pensijų indeksavimą ir griežtesnį ankstyvo išėjimą į pensiją taikymą. Vis dėlto, be papildomų pokyčių, numatoma, kad dėl prognozuojamo išlaikomo amžiaus pagyvenusių žmonių koeficiento padvigubinimo[23], pensinio amžiaus apribojimo ir vis dar didelio ankstyvą išėjimą į pensiją pasirenkančių žmonių skaičiaus išlaidos pensijoms iki 2060 m. padidės maždaug 3 procentiniais punktais. Prognozuojamas su

---

21 Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje iš esmės daroma prielaida, kad priemonės, kurių Čekijos teigimu nebus atsisakyta iki 2024 m., darys poveikį biudžetui ir 2025 m.

22 Šis poveikis vertinamas kaip valdžios sektoriaus pirminių išlaidų, atėmus i) papildomą diskrecinių pajamų priemonių poveikį biudžetui, ii) vienkartines ir iii) ciklines nedarbo išlaidas, iv) Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) ir kitų ES fondų lėšomis finansuojamas išlaidas, pokytis, palyginti su vidutinio laikotarpio (10 metų) vidutiniu potencialiu nominaliojo BVP prieaugiu, išreikštas kaip santykis su nominaliuoju BVP.

23 Remiantis 2024 m. balandžio mėn. Komisijos paskelbta 2024 m. ataskaita dėl senėjimo.

visuomenės senėjimu susijusių išlaidų padidėjimas vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu gali padidinti riziką fiskaliniam tvarumui, nebent jis būtų finansuojamas iš atitinkamo pajamų augimo. Vyriausybė siūlo teisės aktais nustatytą pensinį amžių susieti su tikėtina gyvenimo trukme ir sulėtinti naujai skiriamų pensijų augimą. Jei šie pakeitimai būtų įgyvendinti, pensijų sistemos fiskalinis tvarumas padidėtų. Kitos galimos priemonės ilgalaikio fiskalinio tvarumo problemai spręsti apima darbo jėgos pasiūlos didinimą teikiant paskatas didinti pensinio amžiaus sulaukusių asmenų dalyvavimo lygį;

(21) konkurencingumą ir našumą stabdo darbuotojų trūkumas. Kaip matyti iš mažo moterų užimtumo kelerius metus po gimdymo, motinų užimtumas galėtų būti didinamas. Be to, kad nėra prieinamų vaikų priežiūros paslaugų, mažiau uždirbančius tėvus, visų pirma motinas, nuo grįžimo į darbą atgraso mokesčių ir išmokų sistema. Trejų metų vaiko priežiūros atostogų laikotarpiai, dideli mokesčių atskaitymai nedirbantiems sutuoktiniams ir išmokos šeimai, kuriomis mažiau uždirbantis iš tėvų skatinamas pasinaudoti ilgomis atostogomis, neskatina tėvų, visų pirma motinų, eiti dirbti arba ieškoti darbo. 2022 m. antrųjų šeimoje uždirbančių asmenų darbo užmokesčio apmokestinimas viršijo ES vidurkį ir to paties lygio darbo užmokestį gaunančių vienišų asmenų mokesčių pleištą. Mažiau uždirbančio iš tėvų skatinimas dirbti arba ieškoti darbo taip pat padėtų padidinti pensijų sistemos pajamas;

(22) bendros Čekijos mokestinės pajamos, palyginti su BVP, 2022 m. buvo gerokai mažesnės už ES vidurkį (35,3 %, palyginti su 40,2 % ES vidurkiu). Mokesčių bazės išplėtimas didinant augimui mažiau kenkiančių mokesčių dalį yra galimybė paremti ekonomikos augimą ir fiskalinį tvarumą. Periodiniai nekilnojamojo turto mokesčiai yra vieni iš mažiausiai augimui kenkiančių mokesčių, tačiau pajamos iš periodinio nekilnojamojo turto apmokestinimo yra labai mažos – 0,2 % BVP, palyginti su 1,0 % BVP ES vidurkiu (2022 m.). Nepaisant periodinių nekilnojamojo turto mokesčių padidėjimo 2024 m., periodinio pastatų ir vienetų apmokestinimo sistema grindžiama nekilnojamojo turto plotu, o tai lemia nevienodą tos pačios vertės turto apmokestinimą ir neatspindi turto vertės pokyčių. Įgyvendinus turto vertinimo sistemą, pagal kurią kaip mokesčio bazė pasirenkama turto vertė, turto vertė suderinama su rinkos verte ir sudaromos sąlygos turto vertę reguliariai atnaujinti, padidėtų mokesčio, kaip priemonės nekilnojamojo turto kainų kilimui sušvelninti, veiksmingumas ir būtų našiau naudojamas esamas būstų ūkis. Tai, savo ruožtu, padidintų būsto įperkamumą ir žmonių galimybes keisti gyvenamąją vietą dėl darbo, skatintų ekonomikos augimą ir padidintų pajamas iš periodinių nekilnojamojo turto mokesčių;

(23) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir V priedo 2.2 kriterijų, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta daug viena kitą papildančių reformų ir investicijų, kurios turi būti įgyvendintos iki 2026 m. Jos turėtų padėti veiksmingai spręsti visus atitinkamose šaliai skirtose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. Kad būtų padidintas Čekijos ilgalaikis konkurencingumas vykdant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, kartu užtikrinant socialinį teisingumą, per šį trumpą laikotarpį labai svarbu plano, įskaitant skyrių „REPowerEU“, veiksmingą įgyvendinimą vykdyti sparčiai. Siekiant iki 2026 m. rugpjūčio mėn. įvykdyti plano įsipareigojimus, labai svarbu, kad Čekija tęstų reformų įgyvendinimą ir spartintų investicijas spręsdama kylančias vėlavimo problemas, kartu didindama gebėjimą įsisavinti lėšas. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo lėšų įsisavinimą ypač varžo riboti kai kurių įgyvendinančiųjų institucijų administraciniai gebėjimai. Tai ypač akivaizdu tose srityse, kuriose reikia daugiau ekspertinių žinių, kaip antai skaitmeninės ir žaliosios pertvarkos. Kad būtų užtikrinta

plati atsakomybė už sėkmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimą, itin svarbus tebėra sistemingas vietos ir regionų valdžios institucijų, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

(24) per sanglaudos politikos fondų laikotarpio vidurio peržiūrą, pagal Reglamento (ES) 2021/1060 18 straipsnį, Čekija iki 2025 m. kovo mėn. turi peržiūrėti kiekvieną programą, atsižvelgdama į, be kita ko, 2024 m. priimtose šaliai skirtose rekomendacijose ir nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane nustatytus uždavinius. Ši peržiūra yra ES finansavimo, įtraukto į kiekvieną programą, galutinio paskyrimo pagrindas. Čekija padarė pažangą įgyvendindama sanglaudos politiką ir Europos socialinių teisių ramstį, bet vis dar yra spręstinų uždavinių ir didelių skirtumų tarp regionų. Į vystymosi spąstus yra patekę šiaurės vakarų regionas ir, kiek mažesniu mastu, Moravijos-Silezijos kraštas. Būtina sparčiau įgyvendinti sanglaudos politikos programas ir kartu stiprinti administracinius gebėjimus, visų pirma šiuose regionuose. Programose sutarti prioritetai tebėra aktualūs. Kad mažos savivaldybės, mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ) bei vietos nevyriausybinės organizacijos geriau įsisavintų ES lėšas, visų pirma reikia plėtoti regionų administracinius gebėjimus, gerinti jų partnerystę ir didinti jų atsakomybę. Siekiant paspartinti žaliąją pertvarką, reikia įgyvendinti investicijas, kuriomis būtų remiamas tvarus miesto ir regioninis transportas ir alternatyviųjų degalų infrastruktūra, kartu didinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, taip pat investicijas į energijos vartojimo efektyvumą ir žiedinę ekonomiką. Svarbu užbaigti planuojamus prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmus, daugiausia dėmesio skiriant natūralaus vandens sulaikymo priemonėms. Taip pat vienas iš prioritetų yra didinti iš Ukrainos perkeltų asmenų, kuriems suteikta laikina apsauga, integraciją, be kita ko, darbo rinkoje, atsižvelgiant į jų įgūdžius. Ir toliau svarbu sutelkti dėmesį į priemonių, susijusių su nepalankioje padėtyje esančiomis grupėmis, pavyzdžiui, romais, poveikį;

(25) atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą, daugiau dėmesio reikia skirti galimybėms sutelkti daugiau privačiojo sektoriaus išteklių, visų pirma plačiau naudojant finansines priemones, derinamas su dotacijomis. Taikant tokias novatoriškas priemones galima panaudoti daugiau privačių investicijų, ypač į energijos vartojimo efektyvumą, švarios energijos sprendimus ir verslo plėtrą. Siekiant įgyvendinti sanglaudos politikos programų finansines priemones, turėtų būti veiksmingiau panaudojami Nacionalinio plėtros banko pajėgumai. Turint omenyje Čekijos siekį pakilti į aukštesnį nei vidutinį novatoriškumo lygį, šaliai taip pat reikėtų pasinaudoti Europos strateginių technologijų platformos iniciatyva skaitmeninių technologijų ir giliųjų technologijų inovacijų, švarių ir efektyviai išteklius naudojančių technologijų ir biotechnologijų srityse ir, kai aktualu, pramonės pertvarkai remti, laikantis nacionalinės pažangiosios specializacijos strategijos;

(26) be ekonominių ir socialinių uždavinių, kurie sprendžiami ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu ir naudojantis kitais ES fondais, Čekijai kyla tam tikrų papildomų uždavinių, susijusių su viešuoju administravimu ir konkurencingumu;

(27) jaučiamas spaudimas Čekijos viešojo administravimo, kaip darbdavio, patrauklumui ir valstybės tarnybos gebėjimui išlaikyti talentingus darbuotojus. Tai ypač pasakytina apie ekspertų, vadovų ir IT specialistų darbo vietas. 2023 m. įsigaliojo Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimai, kuriais nustatoma vyresniųjų valstybės tarnautojų kadencijos trukmė, greitesni įdarbinimo procesai ir platesnės galimybės pritraukti išorės kandidatus. Tačiau žmogiškųjų išteklių valdymo susiskaidymas trukdo laikytis sistemiškesnio požiūrio į talentų valdymą. Čekijos viešosios administracijos dydis yra

mažesnis už ES vidurkį tiek pagal išlaidas, tiek pagal darbuotojų skaičių. Vis dėlto panašaus išsilavinimo lygio darbuotojų darbo užmokestis yra mažesnis nei privačiajame sektoriuje ir realiai sumažėjo daugiau kaip 10 %, palyginti su 2004 m., o tai dar labiau sumažino valstybės tarnybos patrauklumą. Būtina stiprinti Čekijos viešosios administracijos gebėjimus pritraukti, išlaikyti ir ugdyti talentingus darbuotojus, kad būtų vis labiau gerinamas jos veiksmingumas ir paslaugų kokybė;

(28) Čekijos viešasis administravimas atlieka esminį vaidmenį išlaikant ekonomikos konkurencingumą, nes jis formuoja reglamentavimo aplinką ir viešąsias investicijas, visų pirma susijusias su dvejopa pertvarka. Čekijos viešojo sektoriaus veiklos rezultatai ir valdžios sektoriaus veiksmingumas 2022 m. išliko stabilūs ir artimi ES vidurkiui. Tačiau tebėra problemų strateginio valdymo ir įrodymais pagrįsto politikos formavimo srityse. Todėl reikia mažinti susiskaidymą į departamentus ir stiprinti strateginio valdymo gebėjimus siekiant geresnio strategijų nuoseklumo, ir juos įgyvendinti visose politikos srityse. Suskaidyti Čekijos vietos administraciniai gebėjimai yra svarbus veiksnys, dėl kurio, be kita ko, smulkieji paramos gavėjai negali veiksmingai pasinaudoti ES lėšomis. Mažųjų savivaldybių, mažųjų ir vidutinių įmonių bei vietos nevyriausybinių organizacijų lėšų įsisavinimas pagerėtų, jei būtų teikiama parama pareiškėjams, pavyzdžiui, skiriant bendrus projektų vadovus ir teikiant išsamią informaciją apie tai, kaip jie gali vienoje vietoje kreiptis dėl ES finansavimo. Šiuo atžvilgiu prioritetas – plėtoti tikslinę paramą siekiant stiprinti vietos administracinius gebėjimus struktūriškai paveiktuose regionuose, pavyzdžiui, šiaurės vakarų ir Moravijos-Silezijos. Geras Teisingos pertvarkos fondo pavyzdys rodo, kad regionai būtų aktyvesni, jei jiems būtų suteiktas svarbesnis vaidmuo nustatant savo konkrečius poreikius;

(29) Čekijos inovacijų diegimo veiklą ir toliau stabdo neveiksmingas technologijų ir žinių perdavimas ir silpni akademinės bendruomenės ir pramonės sektoriaus ryšiai. Įmonių finansuojamos viešosios MTP išlaidos ir toliau tesiekia maždaug pusę ES vidurkio (0,023 % BVP, palyginti su 0,045 %) ir pastaraisiais metais jos mažėjo, o tai rodo, kad akademinės bendruomenės ir verslo subjektų bendradarbiavimas (ir paskatos jam) yra menkas. Tai daro didelį neigiamą poveikį mokslinių tyrimų rezultatų perkėlimui į ekonomiką ir riboja Čekijos inovacijų pajėgumus, kaip matyti, pavyzdžiui, iš mažo patentų paraiškų skaičiaus, kuris tebėra gerokai mažesnis už ES vidurkį (0,83 procentinio punkto vienam milijardui BVP 2020 m., palyginti su 3,4 procentinio punkto). Šią problemą galėtų padėti spręsti priemonės, kuriomis struktūriškai gerinamas ir stiprinamas technologijų perdavimas Čekijoje ir kuriomis konkrečiai siekiama didinti technologijų perdavimo veiksmingumą ir sudaryti palankesnes sąlygas steigti atskirtąsias įmones. Tikimasi, kad 2024 m. birželio 9 d. pradėjus įgyvendinti programos „Horizontas“ politikos rėmimo priemonės projektą Čekijai bus suteikta konkreti parama ir politinės rekomendacijos, susijusios su mokslo ir verslo ryšių stiprinimu;

(30) mažėja studijuojančių aukštosiose mokyklose ir įgyjančių aukštąjį išsilavinimą, o tai didina kvalifikuotų darbuotojų trūkumą. Nuo 2021 m. tretinį išsilavinimą įgyjančių 25–34 m. asmenų skaičius mažėja ir yra ketvirtas mažiausias ES (33,7 %, palyginti su 43,1 % ES vidurkiu), o tai toli gražu neatitinka ES tikslo – 45 %. 2016–2021 m. įstojusiųjų mokytis skaičius sumažėjo 11,6 %, o mokymosi nebaigusių asmenų skaičius tebėra didelis. Finansinė parama studentams vis dar yra maža (2,5 % viešųjų išlaidų, palyginti su 18,8 % ES vidurkiu), nepaisant empirinių įrodymų, rodančių didelę investicijų į aukštąjį mokslą grąžą našumo prasme;

(31) darbuotojų trūkumas ir įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitiktis tebėra skubiai spręstinos problemos, trukdančios augti Čekijos ekonomikos konkurencingumui. Jas būtų galima spręsti tokiomis priemonėmis kaip reglamentuojamųjų profesijų reforma ir aktyvesnis specializuotų ekspertų tarybų dalyvavimas sprendžiant ilgalaikio kvalifikuotų darbuotojų trūkumo problemą. Be to, Čekijai teko didžiausias vienam gyventojui tenkantis iš Ukrainos perkeltų asmenų, kuriems suteikta laikina apsauga, srautas visoje ES. Tačiau daugiau kaip 50 % jų dirba mažiau kvalifikuotą darbą nei Ukrainoje, o akivaizdi kliūtis yra kalba. Be to, maždaug 30 % jų taip pat teigė, kad kliūtis geresniam darbui gauti yra kvalifikacijos pripažinimas. Supaprastinus užsienyje įgytų kvalifikacijų pripažinimą ir į darbo rinką įtraukus daugiau asmenų iš nepakankamai atstovaujamų grupių, įskaitant asmenis, perkeltus iš Ukrainos taikant laikinąją apsaugą, įtampa darbo rinkoje galėtų sumažėti;

REKOMENDUOJA Čekijai 2024 ir 2025 m. imtis šių veiksmų:

1. Laiku pateikti vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Laikantis reformuoto Stabilumo ir augimo pakto reikalavimų, grynųjų išlaidų[24] augimą 2025 m. apriboti iki tokio tempo, kuris padėtų vidutinės trukmės laikotarpiu valdžios sektoriaus deficitą išlaikyti mažesnį už Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę, o valdžios sektoriaus skolą – apdairaus lygio. Imtis priemonių ilgalaikiam fiskaliniam pensijų sistemos tvarumui užtikrinti. Sumažinti mokesčių ir išmokų sistemos paskatas tėvams negrįžti į darbą, kad būtų skatinamas aktyvesnis moterų dalyvavimas darbo rinkoje. Didinti paskatas žmonėms, artėjantiems prie pensinio amžiaus, dirbti toliau. Imtis veiksmų pajamoms iš periodinių nekilnojamojo turto mokesčių padidinti.

2. Stiprinti administracinius gebėjimus valdyti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, spartinti investicijas ir išlaikyti reformų įgyvendinimo pagreitį. Spręsti kylančias vėlavimo problemas, kad būtų galima nuolat, sparčiai ir veiksmingai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, užtikrinant, kad reformos ir investicijos būtų užbaigtos iki 2026 m. rugpjūčio mėn. Sparčiau įgyvendinti sanglaudos politikos programas. Atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą toliau daugiausia dėmesio skirti sutartiems prioritetams, imtis veiksmų, kad būtų geriau panaudojami privačiojo sektoriaus ištekliai, be kita ko, panaudojant novatoriškas finansavimo priemones, kartu apsvarstant Europos strateginių technologijų platformos iniciatyvos teikiamas galimybes didinti konkurencingumą.

3. Stiprinti Čekijos viešosios administracijos gebėjimus pritraukti, išlaikyti ir ugdyti talentingus darbuotojus, visų pirma turinčius analitinių, valdymo ir IT įgūdžių. Mažinti susiskaidymą į departamentus ir stiprinti strateginio valdymo gebėjimus, siekiant didesnio politikos krypčių nuoseklumo. Remti savivaldybių administracijų bendradarbiavimą, be kita ko, teikiant paramą administracinių gebėjimų stiprinimui, skirtą struktūriškai paveiktiems regionams.

4. Skatinti inovacijas gerinant technologijų perdavimą iš akademinės bendruomenės į įmones, remiant atskirtųjų įmonių ir startuolių steigimą ir didinant dalyvavimą

[24] Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnio 2 punktą, grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus palūkanų išlaidas, diskrecines pajamų priemones, Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

tretinio mokslo sistemoje. Didinti ekonomikos konkurencingumą sprendžiant įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitikties problemą, supaprastinant užsienyje įgytų kvalifikacijų pripažinimą ir didinant nepakankamai atstovaujamų grupių dalyvavimą darbo rinkoje.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė